

Logické hodnoty a operácie s nimi

Logické hodnoty sú len dve: pravda (true) a nepravda (false). Na uloženie logických hodnôt používame premenné typu **boolean**. Veľkosť premennej logického typu je 1B.

Operácie nad logickým údajovým typom

- Ø Ø logická negácia: **not** – počet operandov: 1
- Ø Ø logický súčin: **and** – počet operandov: 2
- Ø Ø logický súčet: **or** – počet operandov: 2
- Ø Ø logický výhradný súčet (nonekvivalencia): **xor** – počet operandov: 2

Hodnoty operandov		Výsledky operácií			
<i>p</i>	<i>q</i>	<i>p and q</i>	<i>p or q</i>	<i>p xor q</i>	not p
false	false	false	false	false	true
false	true	false	true	true	true
true	false	false	true	true	false
true	true	true	true	false	false

Vyššiu prioritu ako ostatné logické operácie má operácia **not**, preto sa vždy vykonáva ako prvá. Operácie **and**, **or** a **xor** sú čo do priority rovnocenné. Ak potrebujete zmeniť prioritu vykonávania operácií, použite zátvorky!

POZOR! Turbo Pascal nedokáže načítať hodnotu premennej typu boolean. Takže v programe môžeme uložiť do premennej typu boolean hodnotu len priradením.

Príklad 1:

Akú pravdivostnú hodnotu budú mať logické výrazy pre a=true, b=false a c=true?

- a) a) **a and b**
- b) b) **a or b or c**
- c) c) **not b xor c**
- d) d) **a xor not c**

Riešenie:

- a) a) **a and b = true and false = false**
- b) b) **a or b or c = true or false or true = true or true = true**
- c) c) **not b xor c = not false xor true = true xor true = false**
- d) d) **a xor not c = true xor not true = true xor false = true**

Príklad 2:

Akým logickým výrazom zapíšeme skutočnosť, že

- a) a) logický výraz je pravdivý vtedy, ak je hodnota logickej premennej A false, inak je nepravdivý
- b) b) logický výraz je nepravdivý vtedy, ak sú hodnoty logických premenných A, B false, inak je pravdivý
- c) c) logický výraz je pravdivý vtedy, ak sú hodnoty logických premenných A, B true, inak je nepravdivý
- d) d) logický výraz je nepravdivý vtedy, ak sú hodnoty logických premenných A, B rôzne, inak je pravdivý

Riešenie:

Vychádzajme z tabuľky logických operácií

- a) a) ak A=false, tak logický výraz je true, ak A=true, tak logický výraz je false, to je negácia, takže hľadaný logický výraz bude not A
- b) b) ak A=false, B=false, tak logický výraz je false, ak je A=true, B=false, tak logický výraz je true, pre A=false, B=true je logický výraz true a hodnotu true bude mať aj pre A=true, B=true. Pozrime sa do tabuľky a hľadáme vhodnú operáciu. Našli sme operáciu OR. Takže výsledný logický výraz bude A or B
- c) c) ak A=true, B=true, tak logický výraz je true, ak je A=true, B=false, tak logický výraz je false, pre A=false, B=true je logický výraz false a hodnotu false bude mať aj pre A=false, B=false. Pozrime sa do tabuľky a hľadáme vhodnú operáciu. Našli sme operáciu AND. Takže výsledný logický výraz bude A and B
- d) d) ak A=true, B=false, tak logický výraz je false, ak je A=false, B=true, tak logický výraz je false, pre A=true, B=true je logický výraz true a hodnotu true bude mať aj pre A=false, B=false. Pozrime sa do tabuľky a hľadáme vhodnú operáciu. To je negácia operácie XOR. Takže výsledný logický výraz bude not (A xor B)

Príklad 3:

Zostavte program, ktorý vypíše výsledok operácie not(true and false).

Riešenie:

```
uses Crt;  
var a,b,h:boolean;  
begin  
  a:=true;  
  b:=false;  
  h:=not(a and b);  
  writeln('not (' ,a, ' and ' ,b, ') = ' ,h);  
  readln;  
end.
```